

Aluehallitus 12.05.2025 § 123

§ 123

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja kahdeksan muun valtuustoaloitteeseen Psykiatristen sairaanhoitajien koulupilottiesitystä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ahlström Mari

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen näkökulmasta katsottuna kaikilla koulun aikuisilla on keskeinen rooli oppilaiden hyvinvoinnin tukemisessa. Koulun aikuiset kohtaavat oppilaat koulun arjessa joka päivä ja heillä on näkymä oppilaiden hyvinvointiin ja hyvinvoinnin riskitekijöihin. Esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa työskentelee neljä opiskeluhoollon ammattilaisryhmää: terveydenhoitajat, psykologit, kuraattorit ja lääkärit. He tukevat oppilaita aloitteessa mainituissa tilanteissa tehden myös ehkäisevää työtä. Näiden palvelujen saatavuus ja palvelujen vankistaminen ovat ensisijaista, uusia ammattilaisia ei ole perusteltua tuoda kouluihin edes pilottiluonteisesti.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella on opiskeluhoollon ammattilaisten lisäksi muita työntekijöitä, jotka tukevat oppilaita ja heidän perheitään hyvinvoinnin haasteissa. On tärkeää, että eri työntekijät tekevät kiinteästi moniammatillista työtä opiskelijoiden auttamiseksi. Monialaisen työn ytimessä on tuoda tukea lapsen ja nuoren arkiympäristöön, kuten juuri kouluille. Tarpeen tullen myös muut kuin kouluilla työskentelevät ammattilaiset jalkautuvat koululle oppilaan avuksi. Lapset, nuoret, perheet palvelualueella työskentelee jo nyt sekä sosiaali- että terveydenhuollon ammattilaisia. Lähtökohtaisesti emme näe tarpeellisenä pilotoida psykiatristen sairaanhoitajien työskentelyä kouluilla hyvinvointialueen toimesta. Psykiatrisen sairaanhoitajan mukaantulo voi lisätä normaaliin nuoruusiän kehitykseen liittyvän oireilun medikalisaatiota.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on valmisteltu lasten ja nuorten mielenterveyden hoitopolkua ja se nojaa hoidon porrasteiseen malliin. Hoitopolun alimmilla portailla hoidetaan ja annetaan tukea lasten ja nuorten lieviin mielenterveyden oireiluihin opiskeluhoollossa. Tämä hoitopolun porras on tärkeä varhaisen vaiheen tuessa. Konsultaattiorakenteita opiskeluhoollon ja mielenterveyspalvelujen välillä vahvistetaan osana lasten ja nuorten mielenterveyden häiriöiden hoidon porrastusta.

Terapiatakuu tulee voimaan 1.5.2025. Sen mukaan lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten perusterveydenhuoltoon kuuluva lyhytpsykoterapia tai psykologiseen vuorovaikutukseen perustuva määrämuotoinen ja

aikarajoitteinen psykososiaalinen hoito on aloitettava 28 vuorokauden kuluessa siitä, kun tarve tällaiselle hoidolle on todettu. Sosiaalihuollossa on järjestettävä mielenterveystyön palveluna psykososiaalista tukea, jossa käytetään edellä mainittuja psykososiaalisia menetelmiä sosiaalihuollon palvelutehtävään soveltuvin osin. Palvelu on järjestettävä kuukauden kuluessa tuen tarpeen toteutamisesta. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on valmistauduttu terapiatakuun voimaan tuloon mm. kouluttamalla työntekijöitä menetelmien käyttöön.

On ensiarvoisen tärkeää, että opiskeluhuollossa oppilaan tilanne arvioidaan aina kokonaisvaltaisesti ja huomioidaan sekä normaaliin murrosiän kehitykseen, hyvinvointiin vaikuttavien terveystottumusten, sekä mahdolliset oppimisen haasteet ja niihin tarjottavien tukitoimien riittävyys ajankohtaisen mielialaoireilun taustalla. Mikäli arvion perusteella todetaan psykiatrisen erityisosaamisen tarvetta, tehdään tarvittavaa yhteistyötä mielenterveyspalveluissa työskentelevien kanssa, mukaan lukien psykiatriset sairaanhoitajat. Yhteisesti sovitut prosessit ja konsultaatiotuki varmistavat, että oppilas saa haasteisiinsa oikeanlaista tukea. Yhteistyömallia pilotoidaan alkuvuodesta 2025 alkaen Lohjan alueella.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella kehitetään myös uusia toimintamalleja varhaisen tuen vahvistamiseksi. Uutena avauksena on käynnistetty yhteisövaikuttavuuteen perustuvaa kehittämistä, jossa keskeisenä ajatuksena on koota alueen paikalliset toimijat yhteen, etsiä ratkaisuja haastaviin ilmiöihin ja löytää yhteisiä ratkaisuja myös yksittäisten lasten pulmatilanteisiin verkostomaisella työskentelyllä. Yhteisövaikuttavuuden pilotti on käynnistymässä perhekeskuksen HIRSK-alueella (Hanko, Inkoo, Raasepori, Siuntio, Kirkkonummi) alkuvuodesta 2025.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsiteltyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Alaviiri ja 8 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 25.2.2025 § 24 valtuustoaloitteen koskien psykiatristen sairaanhoitajien koulupilottiesitystä.

Valtuustoaloitteessa esitetään pilottihanketta, jossa psykiatriset sairaanhoitajat jalkautuvat alueellisesti kouluihin. Tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja nopeaa tukea.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alaviirin aluevaltuustoaloite Psykiatristen sairaanhoitajien koulupilottiesitystä

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aloitteen tekijä, aluevaltuusto, lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen palvelualuejohtaja

Päätöshistoria